

B o e k & p e r i o d i e k

Egyptische Kosmologie door Mustafa Gaddala, ISBN: 90 20281933, Nederlandse vertaling 2000, Uitgeverij Ankh-Hermes bv, Deventer, 162 pagina's.

Mustafa Gaddala is geboren in 1944 in Cairo. Als weg- en waterbouwkunige vestigde hij zich in 1971 in de Verenigde Staten. Mustafa Gaddala geeft lezingen en publiceert onder meer over onderwerpen uit de egyptologie, mythologie.

De auteur wil een tegenwicht bieden aan het zijns inziens gebrek aan invoelensvermogen voor de denkwijze en geloofsovertuiging die ten grondslag liggen aan de Oud-Egyptische teksten en andere vormen van expressie van de Oud-Egyptische beschaving. Zo zou de interpretatie van onder meer Egyptische teksten afhankelijk zijn van de geestesgesteldheid van de interpreterend onderzoeker. De tekst wordt volgens de auteur anders geïnterpreteerd al naar gelang men het standpunt huldigt dat de Egyptenaren een hoogontwikkeld en verlicht volk waren, dan wel een primitief volk. In *De Geheime Leer* wijst H.P.B. erop dat uit de geschriften van de priesters uit het Oude Egypte blijkt dat men op de hoogte was van de mysterietaal. Iedere theologie, van de eerste en oudste tot aan de laatste is, volgens H.P.B., niet slechts uit een gemeenschappelijke bron van abstracte leringen voortgekomen, maar uit één universele

esoterische of mysterietaal (GL I-310, TUP-uitgave, 1988).

Op een duidelijke wijze beschrijft de auteur in het kort de Egyptische kosmologie. In deel I komt de functie van de mythologie, het ontstaan van het universum, het ontstaan van de hiërogliefen (beeldsymbolen) en het hieratische schrift (te vergelijken met steno) aan de orde. In de officiële stukken werd van het hieratisch schrift gebruik gemaakt. Verder bedienden de oud-Egyptenaren zich in commerciële en economische aangelegenheden van een andere gecursiveerde schriftvorm, het demotisch schrift. De auteur gaat ook in op de getallensymboliek. Getallen hebben, aldus de auteur, een intuïtief kenbare en impliciete betekenis. Tussen de afzonderlijke getallen bestaan harmonische verhoudingen. De ideeën van de Griekse filosoof Pythagoras zijn ontleend aan deze getallensymboliek, die dit op zijn beurt doorgaf aan de Westerse wereld.

Deel II gaat over de verschillende goden en heilige dieren. De Oude Egyptenaren gingen van de werkzaamheid uit van negen krachten of energieën, de zogenaamde neteroe (samen vormen ze de Enneade). Naast de neteroe van de Enneade bestaan er nog duizenden neteroes in de kosmos. De neteroe (enkelvoud is neter) zorgen voor de schepping van de mens op aarde. Door hun onderlinge wisselwerking houden ze het universum in stand. Onder meer wordt de neter Amen (hetgeen

verborgen betekent) genoemd. Amen belichaamt de verborgen of occulte kracht achter de schepping, de Levensadem.

Opmerkelijk is dat gewezen wordt op de onjuiste vertaling van de titel *Reu Nu Pert EM Hru* als het Egyptisch dodenboek. De juiste vertaling is volgens de auteur: Boek van het overdag verschijnen. Ook H.P.B. maakt in het boek *De Geheime Leer* gebruik van de titel *Het Egyptisch dodenboek*.

In het Oude Egypte werd de invloed van de hemellichamen onderkend. Men zag Egypte als een afspiegeling van de hemel. De Oude Egyptenaren hadden kennis van de dierenriem en volgens de auteur zijn de tekens van de dierenriem van Oud-Egyptische oorsprong. Interessant is wat H.P.B. in *De Geheime Leer* ons meedeelt over de ouderdom van de dierenriem (o.a. I, nrs 658 en 668, II, nr 436). H.P.B. gaat nog verder in de tijd terug en wijst wat dit betreft naar de geschriften van de Hindoes.

Na lezing van het boek *Egyptische Kosmologie* kan gesteld worden dat de auteur er zeker in is geslaagd aan te tonen dat de cultuur van de Oud-Egyptenaren zeer hoog ontwikkeld is. Bovendien kan worden aangenomen dat ingewijden op de hoogte waren van de Oude Wijsheid. Een handig instrument biedt tevens de verklarende woordenlijst achter in het boek.

Ton van Beek